

www.kb-merkur.hr

God.4; Broj: 4

Zagreb: Klinička bolnica Merkur

Prosinac 2019.

Merkurov glasnik

**INFORMATIVNO-
STRUČNI ČASOPIS
KLINIČKE BOLNICE
MERKUR !**

Predstavljamo ustrojstvene jedinice:

Odjel za anesteziju, reanimatologiju i intenzivno liječenje KB „Merkur“

Sveučilišna klinika za dijabetes, endokrinologiju i

bolesti metabolizma Vuk Vrhovac

Zavod za kardiologiju Klinike za unutarnje bolesti KB „Merkur“

Stručne aktivnosti

KB Merkur zadovoljila zahtjeve obveznih standarda kvalitete

i dobila potvrdu Ministarstva zdravstva

Događanja

U KB Merkur svečano obilježen Međunarodni dan sestrinstva...

Impresum

**Merkurov glasnik je stručno-informativni časopis
Kliničke bolnice Merkur.**

Nakladnik:

KB Merkur

Elektroničko izdanje: www.kb-merkur.hr

Učestalost izlaženja: Jednom godišnje

Glavna urednica:

Smiljana Kolundžić, mag.med.techn.,
univ.mag.admin.sanit.

Uredništvo:

izv.prof. dr. sc. Tajana Filipec Kanižaj, dr. med.

dr.sc. Marko Martinović, dr.med.

Vesna Stужиć, bacc. med. techn.

Smiljana Kolundžić, mag.med.techn.,
univ.mag.admin.sanit.

Kontakt:

e-mail: smiljana.kolundzic@kb-merkur.hr

Tel.: 2253 - 270

Adresa: Zajčeva 19, 10 000 Zagreb

Slika na naslovnoj stranici:

Zaposlenici Odjela za anesteziju, reanimatologiju i
intenzivno liječenje KB Merkur u prosincu 2019.
godine

Napomena:

Objavljeni tekstovi u Merkurovom glasniku
izražavaju mišljenje autora i ne moraju se
podudarati sa službenim stavom KB Merkur ili
uredništva časopisa. Za sadržajnu i jezičnu
ispravnost objavljenih tekstova u Merkurovom
glasniku odgovaraju autori.

Uredništvo pridržava pravo skraćivanja
prihvaćenih tekstova.

**Sretan Božić i
uspješnu novu**

2020. godinu

želi Vam

**Uredništvo
Merkurovog
glasnika!**

Sadržaj

Impresum	1
Uvodna riječ urednice	3
Riječ pomoćnika ravnatelja za kvalitetu zdravstvene zaštite i nadzor	4
Odjel za anesteziju, reanimatologiju i intenzivno liječenje	5
Sveučilišna klinika za dijabetes, endokrinologiju i bolesti metabolizma Vuk Vrhovac	8
Prikaz Zavoda za kardiologiju Klinike za unutarnje bolesti KB Merkur	14
Transplantacijska administracija	19
KB Merkur dobila potvrdu za uspostavljen sustav kvalitete	20
Klinička bolnica Merkur - nastavna baza Sveučilišnog odjela za forenzične znanosti Sveučilišta u Splitu temeljem suradnje s Kliničkim zavodom za medicinsku biokemiju i laboratorijsku medicinu Kliničke bolnice „Merkur“	21
U KB Merkur svečano obilježeni Međunarodni dani sestrinstva i primaljstva	23
Poslijediplomski tečaj stalnog medicinskog usavršavanja liječnika i medicinskih sestara „Rastuće kronične bolesti jetre; nealkoholna masna bolest jetre, alkoholna bolest jetre i virusni hepatitis, te Kronične bolesti jetre - Cjelovita skrb o bolesniku“	25
Tečaj trajnog usavršavanja medicinskih biokemičara „Multidisciplinarni pristup u dijagnostici mijelodisplastičnog sindroma“	28
Izvešće o tečaju „ Održavanje dišnih puteva ”	30
Izvešće o konferenciji „Sinergija u sustavu kvalitete 4“	31
Teorijsko-praktična radionica za medicinske sestre i pedijatre “Što je pravilno rukovanje s bebom?”	34
Stručne aktivnosti Zavoda za kliničku citologiju i citogenetiku	36
Odlazak prof.dr.sc. Ike Kardum-Skelin u mirovinu	39
Prigodna čestitka	42

Uvodna riječ urednice

***Smiljana Kolundžić, mag.med.techn., univ.mag.admin.sanit.,
voditeljica Jedinice za osiguranje i unapređenje kvalitete
zdravstvene zaštite***

Poštovani čitatelji,

Naš stručno informativni časopis „Merkurov glasnik“ i ove godine daje priliku svim zaposlenicima da predstave ustrojstvene jedinice u kojima rade na ponos naše KB Merkur te izvijeste o stručnim aktivnostima i značajnim događanjima u proteklom razdoblju. To je prilika i da široj javnosti predstavimo naš profesionalni život, jer Merkurov glasnik izlazi u elektroničkom izdanju na službenoj internet stranici bolnice: www.kb-merkur.hr.

Godina 2019. je na odlasku i mnogi kažu da je projurila brže nego sve prethodne zbog brojnih stručnih aktivnosti. Merkurov glasnik omogućava svima ostavljanje trajnog zapisa o svom stručnom djelovanju u KB Merkur, a u našoj bolnici rade vrijedni i kvalitetni ljudi koji su spremni nesebično dijeliti znanja i doprinositi kontinuiranom unapređenju kvalitete zdravstvene zaštite naših pacijenata odnosno korisnika skrbi. Kroz informativne članke u ovom broju našeg časopisa hvale vrijedno je da naši zaposlenici s ponosom i poštovanjem progovaraju o svojim suradnicima u timu, rezultatima rada kako u prošlosti tako i u sadašnjosti s tendencijom daljnjeg razvoja i napredovanja.

Zahvaljujem svim autorima članaka koji su se odazvali pozivu i dali svoj doprinos realizaciji ovog broja Merkurovog glasnika.

Uz veliku zahvalu zaposlenicima bolnice na dosadašnjoj suradnji, želim svima poslovni uspjeh, zadovoljstvo, sreću, zdravlje i sve najbolje u godini koja je pred nama.

Iz Uprave KB Merkur...

Riječ pomoćnika ravnatelja za kvalitetu zdravstvene zaštite i nadzor

dr.sc. Marko Martinović, dr.med.

Svrha je uspostavljanja sustava upravljanja kvalitetom rada u zdravstvu prvenstveno olakšanje rada. Postupke koji su unaprijed definirani jednostavnije je provoditi nego u svakom navratu iznova improvizirati. Uvijek će biti okolnosti koja neće biti u potpunosti definirana, ali je za očekivati da je lakše raditi i funkcionirati u sustavu u kojem su barem osnovni mehanizmi radnog procesa definirani i napisani. Naravno da je poželjno i da se izvanredne okolnosti na radnom mjestu predvide i jasno se odredi način postupanja i u takvim okolnostima. Posve je razumljivo da je odgovornost svih zaposlenih u formiranju opisa postupaka u pisanom obliku za ustrojstvenu jedinicu u kojoj rade, a odgovornost je i veća za sve voditelje proporcionalno poziciji unutar ustroja bolnice. Dodatni je napor potreban za objedinjavanje postupaka koji se tiču više ustrojstvenih jedinica, a pogotovo onih na razini čitave naše bolnice. Postupovnici su bez učinka ukoliko ih se u potpunosti ne pridržavamo, a provođenje ne evidentiramo u pisanom obliku.

Posebno se zahvaljujem svima koji su sudjelovali u pisanju dokumenata čija je svrha uspostavljanje sustava kvalitete zdravstvene zaštite, jer su oni jamstvo da se zdravstvena zaštita standardizira i provodi na optimalnoj razini što je jedan od ciljeva aktualne Uprave. Očekuje se od svih zaposlenih u našoj Kliničkoj bolnici da standardizirane postupke provode, te i da daju konstruktivne prijedloge u poboljšanju postojećih kao i pisanju novih obrazaca, smjernica, priručnika i drugih dokumenata. Svrha je ove dokumentacije optimizacija te standardizacija liječenja i skrbi bolesnika optimalno koristeći opremu kojima raspolažemo u KB Merkur, a također i olakšanje pravne zaštite pri tužbama. Svi zaposleni u KB Merkur neovisno o zdravstvenom ili nezdravstvenom radnom mjestu trebaju imati odgovornost prema svojem poslu, prema pacijentima, kolegama i suradnicima, prema opremi za rad, kao i svim materijalnim dobrima, te prema okolišu u kojem se nalazimo i radimo. Posebno bih istaknuo trud kolega u Povjerenstvu za kvalitetu te posebno u Jedinici za kvalitetu, koji su svojim stručnim i predanim radom doveli sustav KB Merkur na visoku razinu, što je i potvrđeno ocjenom Ministarstva zdravstva o čemu možete čitati na stranici 20.

Predstavljamo ustrojstvene jedinice

Odjel za anesteziju, reanimatologiju i intenzivno liječenje

dr. sc. Jadranka Pavičić Šarić, dr. med., voditeljica Odjela

Martina Tišljar, bacc. med. techn., glavna sestra Odjela

Odjel za anesteziju, reanimatologiju i intenzivno liječenje KB"Merkur" svojom djelatnošću pokriva potrebe svih bolničkih operacijskih specijalnosti, dijagnostičkih i terapijskih postupaka te pruža konzilijarne usluge u cijeloj Kliničkoj bolnici.

Anestezioološki postupci provode se u 11, a uskoro će u 12 operacijskih dvorana (6 kirurških od kojih je jedna urološka, 2 ginekološke, 2 otorinolaringološke, 1 urološka endoskopija) te na drugim radilištima izvan operacijskog trakta – u gastroenterološkoj endoskopskoj ambulanti (ERCP, kolonoskopija/gastroskopija), angio dvorana, hitnoj kirurškoj i ginekološkoj ambulanti. U sklopu operacijskog trakta na kirurgiji i ORL nalazi se soba za poslijeanestezijsku skrb (PACU, *post-anesthesia care unit*).

Intenzivno liječenje bolesnika vrši se u suvremeno opremljenoj Jedinici intenzivnog liječenja koja ima 15 kreveta (7 kreveta na otvorenom dijelu i 8 bokseva) u koju se zaprimaju bolesnici nakon velikih kirurških zahvata, životno ugroženi bolesnici kao i oni koji zbog svojeg općeg stanja zahtijevaju posebnu liječničku skrb te kontinuirani nadzor.

Na Odjelu za anesteziju, reanimatologiju i intenzivno liječenje trenutno su zaposlena 22 liječnika specijalista od kojih 15 imaju užu specijalizaciju iz intenzivne medicine, a 13 je specijalizanata.

U Jedinici intenzivnog liječenja trenutno radi 33 medicinskih sestara/tehničara i 19 anesteziooloških tehničara u operacijskim dvoranama od kojih su dvije završile diplomski studij sestrinstva, 18 je prvostupnica/ka sestrinstva i 32 medicinske sestre / tehničara od kojih 8 pohađa preddiplomski studij sestrinstva.

Kako bi našim bolesnicima pružili vrhunsku skrb i njegu te moderno intenzivističko liječenje poseban naglasak je na kontinuiranoj edukaciji. Posljednjih godinu dana liječnički i sestrinski kadar dodatno je unaprijedio svoje stručno znanje implementacijom novih vještina, a između ostalog i samostalno provođenje postupaka kontinuiranog nadomještanja bubrežne funkcije.

Naš Odjel već tradicionalno petu godinu za redom provodi edukaciju pod nazivom Tečaj za održavanje dišnih puteva za medicinske sestre i tehničare iz cijele Hrvatske.

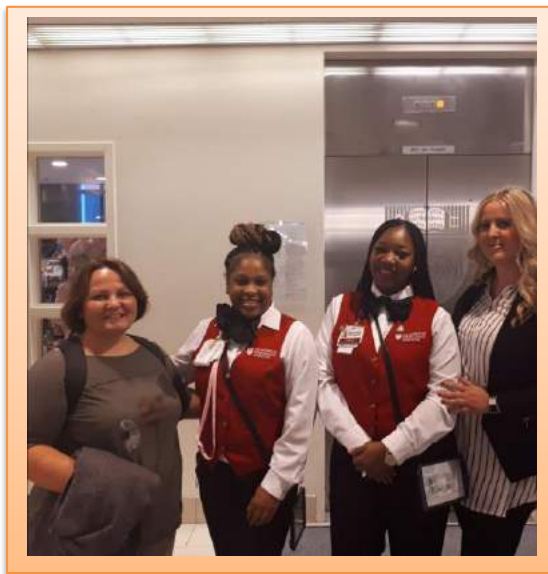
Osim toga svake druge godine u suradnji s liječnicima održavamo edukaciju na kongresu Hrvatskog društva za transplantacijsku medicinu na kojem sudjelujemo kao Društvo za transplantaciju solidnih organa Hrvatske udruge medicinskih sestara (HUMS-a). Odjel za anesteziju, reanimatologiju i intenzivno liječenje sudjeluje u Programu transplantacije solidnih organa pri Ministarstvu zdravlja Republike Hrvatske s ostalim članovima brojnog i iznimno uspješnog tima KB „Merkur“.

Stručni i znanstveno-istraživački rad ogleda se u znanstvenim radovima objavljenim u indeksiranim znanstvenim časopisima te prezentacijama na brojnim domaćim i inozemnim stručnim skupovima i simpozijima od kojih izdvajamo aktivno sudjelovanje na kongresu pod nazivom „Transplant Nurses: Leaders in Excellence” u organizaciji

International Transplant Nurse Society, koji se održao u gradu Chicagu u Sjedinjenim Američkim Državama.

Naš odjel je izabran kao mjesto u kojem će se provoditi klinička studija III faze pod pokroviteljstvom konzorcija COMBACTE. Jedinica intenzivnog liječenja je izabrana kao optimalno mjesto za provođenje spomenute studije nakon vrlo stroge i detaljne procjene naših mogućnosti za provođenje studije od strane nekoliko regularnih tijela. Liječnici i medicinske sestre koji će sudjelovati u provedbi navedene studije prošli su dodatnu edukaciju (Good clinical practice) što je bio jedan od strogih uvjeta za provođenje studije. Na Odjelu za anesteziju, reanimatologiju i intenzivno liječenje provodimo vježbe za učenike srednje medicinske škole Vrapče i studente Zdravstvenog veleučilišta.

Svi djelatnici Odjela za anesteziju, reanimatologiju i intenzivno liječenje ulažu veliki trud da bi skrb za bolesnike bila što bolja i kvalitetnija. Za sav trud u poslu, želju za edukacijom, napretkom i pružanjem vrhunske skrbi za bolesnika potrebno je puno ljubavi prema svojoj profesiji koju svaki djelatnik našeg odjela nosi u sebi. Da bi sve funkcioniralo i bilo na vrhunskoj razini, jer ništa manje niti ne želimo, važan je svaki

kotačić koji pokreće ovaj pogon pun stručnjaka i entuzijasta uz koje vrijedno radi i nemedicinsko osoblje, tajnica, pomoćna djelatnica i spremačice.

Naš Odjel je jedan od najvećih odjela u Kliničkoj bolnici Merkur, a da bi sve u skrbi za bolesnika bilo na razini koju želimo vrlo je važan način na koji komuniciramo i bitan je duh zajedništva, jer jedino tako je zajamčen uspjeh. Osim na stručnim edukacijama duh zajedništva negujemo i druženjima u slobodno vrijeme na kojima se bolje upoznajemo, razumijemo i uvažavamo.

Odjel za anesteziju, reanimatologiju i intenzivno liječenje je multidisciplinaran i multiprofesionalan te jamči pacijentima najvišu razinu medicinske skrbi.

Sveučilišna klinika za dijabetes, endokrinologiju i bolesti metabolizma Vuk Vrhovac

Vilma Kolarić, dipl.med.techn., v.d. Glavne sestre Sveučilišne klinike za dijabetes, endokrinologiju i bolesti metabolizma Vuk Vrhovac

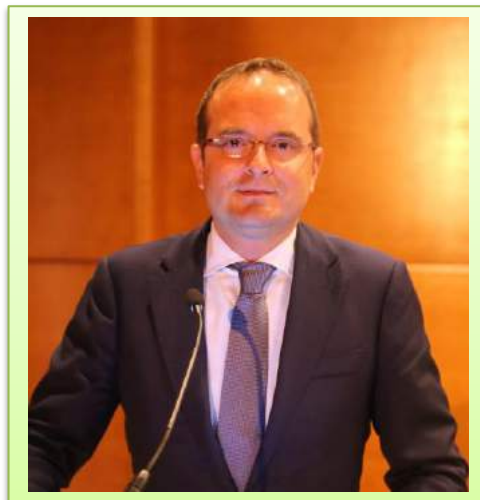
Davne 1940. god. osnovano je prvo savjetovalište za dijabetes u gradu Zagrebu i ovom dijelu Europe koji se kasnije razvija u Centar za dijabetes. Krajem 1970. godine mijenja se ime u Zavod za dijabetes, endokrinologiju i bolesti metabolizma Vuk Vrhovac i postaje jedan od zavoda Medicinskog fakulteta, danas Sveučilišna klinika za dijabetes, endokrinologiju i bolesti metabolizma Vuk Vrhovac (SKVV) KB „Merkur“. Osnovna djelatnost SKVV je liječenje šećerne bolesti, a Klinika je i Referentni centar Ministarstva zdravstva za šećernu bolest Republike Hrvatske.

Sveučilišna klinika Vuk Vrhovac provodi sveobuhvatno liječenje osoba sa šećernom bolešću (ŠB). Tako je od 01. prosinca 2018.godine do 01.prosinca 2019.godine u skrbi imala 47.519 bolesnika. Od toga ih je bilo zbrinuto kroz Poliklinike i Dnevnu bolnicu 45.735, a hospitalizirano je bilo 1920 bolesnika. Najveći dio pacijenata liječi se

ambulantno kroz Polikliniku, obradom u Dnevnoj bolnici, Poliklinici za kronične komplikacije, a najteži slučajevi hospitaliziraju se na Zavodu za šećernu bolest.

Predstojnik Sveučilišne klinike za dijabetes, endokrinologiju i bolesti metabolizma je od ožujka 2019. godine doc.dr.sc. Dario Rahelić, dr. med.

Predstojnik posebice cijeni struku i predanost poslu, ali i znanstveni rad. Iz tog razloga potiče usavršavanje kako liječnika tako i medicinskih sestara. S medicinskim sestrama na 22. Simpoziju društva za dijabetes, endokrinologiju i bolesti metabolizma HUMS-a i 85. Danima dijabetologa Hrvatskog društva za dijabetes i bolesti metabolizma HLZ na Plitvicama 22. do 24. studenog 2019.godine.

doc.dr.sc. Dario Rahelić, dr.med.

Doc. Rahelić je u periodu od svog dolaska u SKVV uspio nabaviti ili zanoviti opremu koja je bila dotrajala u najmu ili uopće nije postojala. Uređena je soba za sastanke, hodnik predstojništva i krenulo se u renoviranje čekaonice 3 kata SKVV.

Sveučilišna klinika Vuk Vrhovac ima 4 ustrojstvene jedinice: **Zavod za šećernu bolest, Dnevnu bolnicu, Polikliniku SKVV i Polikliniku za kronične komplikacije.**

Poliklinika SKVV u svom sastavu ima 7 dijabetoloških ambulanti koje se bave liječenjem osoba sa šećernom bolešću. U sklopu Poliklinike radi još 5 endokrinoloških ambulanti te ambulanta za bolesti metabolizma. U Poliklinici također s punim radnim vremenom radi ambulanta za šećernu bolest u trudnoći kroz koju dnevno često prođe i preko 30 trudnica. U sklopu Poliklinike radi i Ambulanta za dijabetičko stopalo.

Ambulanta za dijabetičko stopalo osnovana je 2015. godine. Cilj ambulante je provođenje skrininga dijabetičkog stopala, uz skrining radi se i AB indeks; koji nam pokazuje da li postoji razlika između krvnog tlaka ruku i nogu što je pokazatelj problema s cirkulacijom u donjim ekstremitetima. Skrining stopala je važan kako bi se rizična stopala otkrila što prije i na taj način pratila, a u slučaju nastanka ulkusa liječila po najnovijim smjernicama te tako smanjila stopa amputacija. U ambulanti rade liječnik diabetolog i prvostupnica sestrinstva s posebnim znanjima i vještinama za skrb o dijabetičkom stopalu. U ambulanti za dijabetičko stopalo provodi se multidisciplinarni pristup pacijentima. U svakom trenutku u slučaju potrebe može se u skrb uključiti: angiolog, kirurg, vaskularni kirurg, radiolog, intervencijski radiolog, mikrobiolog uz svu potrebnu laboratorijsku obradu pa po potrebi i hospitalizaciju pacijenta na Zavodu za šećernu bolest. U ambulanti za dijabetičko stopalo također se educiraju diabetolozi i prvostupnice sestrinstva koje će u svojim diabetološkim centrima otvoriti ambulante za dijabetičko stopalo. Kao suport endokrinološkim ambulantama zbog velikog broja bolesti štitnjače u populaciji, 5 dana u tjednu radi ambulanta za ultrazvuk štitnjače koja pokriva pacijente upućene iz Endokrinoloških ambulanti, Dnevne bolnice, Zavoda za šećernu bolest, ali i vanjske pacijente koji dolaze samo na UZV štitnjače, a također je moguće napraviti i citološku punkciju štitnjače u suradnju s citolozima.

U našoj Klinici postoje dva kardiološka tima kojima je uz liječenje primarno važna i rana dijagnostika infarkta miokarda, moždanog udara i periferne vaskularne bolesti. Dvije trećine dijabetičkih bolesnika umiru od bolesti srca i krvnih žila zato je rano otkivanje navedenih bolesti od životne važnosti za naše bolesnike.

U kardiološkim timovima provode se pregledi za pacijente SKVV. Uz preglede radi se UZV srca, ergometrija i kontinuirano mjerenje EKG-a, a također radi i Angiološka ambulanta gdje se uz pregled angiologa radi dopler arterija i vena nogu te transkutano mjerenje kisika u mekim čestimama što je ključna pretraga za određivanje visine amputacije donjih ekstremiteta (ako je ona potrebna). U sastavu Poliklinike SKVV djeluje i hitna trijažna ambulanta.

Putem **Dnevne bolnice** skrbi se o bolesnicima kojima je potrebna složenija subspecijalistička obrada ili multidisciplinarni pristup vezan uz možebitne kronične komplikacije šećerne bolesti. Provodi se edukacija bolesnika kroz strukturirane edukacijske programe u trajanju od 5 dana koji su usmjereni osnaživanju bolesnika za samozbrinjavanje kako ŠBT1 tako i ŠBT2. Programi se sastoje kako od provođenja terapijske edukacije osoba sa ŠB o vještinama samokontrole i prilagodbe liječenja, tako i o postupcima i vještinama u suočavanju s problemima u svakidašnjem životu. U provedbi programa sudjeluju liječnik-dijabetolog, medicinska sestra-edukator, fizioterapeut i klinički psiholog. Rad se odvija u malim skupinama do 8 bolesnika i osniva se na interaktivnom pristupu usmjerenom prema bolesniku. U sklopu Dnevne bolnice SKVV kontrolira se najveći broj osoba sa ŠB u RH koji se liječe putem inzulinske pumpe odnosno kontinuiranom inzulinskom infuzijom te kojim se nadzor nad razinom

glukoze u organizmu vrši putem senzora za kontinuirano mjerenje glukoze. Također provodi se sva potrebna edukacija vezana uz navedeni suvremeni način liječenja.

Dnevna bolnica pruža sveobuhvatnu interaktivnu podršku osobama sa ŠB primjenjujući suvremene tehnološke metode edukacije i liječenja.

Poliklinika za kronične komplikacije (PKK); U sklopu neurološkog dijela djeluju tri neurološke ambulante. U dvije neurolozi subspecijalisti cerebrovaskularnih bolesti provode preglede i neurosonološku obradu arterija vrata sa svrhom postavljanja dijagnoze i liječenja makrovaskularnih neuroloških komplikacija osoba sa šećernom bolešću. U trećem neurološkom timu provodi se neurofiziološka obrada perifernog živčanog sustava (elektromioneurografija i testiranje vegetativnog živčanog sustava) s ciljem dijagnosticiranja i liječenja mikrovaskularnih neuroloških komplikacija. U dva od tri tima provodi se i liječenje boli akupunkturom.

Neurološkom timu pripada i ambulanta u kojoj se pod nadzorom višeg fizioterapeuta provodi liječenje oštećenja perifernog živčanog sustava uzrokovanog šećernom bolešću, metodama fizikalne i kineziterapije. U Poliklinici za kronične komplikacije djeluje i psiholog koji se bavi psihološkom procjenom naših bolesnika kao i savjetovanjem bolesnika u cilju suočavanja s bolešću i aktivnog pristupa liječenju svoje bolesti. Također se provode psihološka testiranja sa svrhom utvrđivanja kognitivnog statusa naših bolesnika i postavljanja indikacije za daljnjom psihijatrijskom ili neurološkom obradom. Fizioterapeut i psiholog sudjeluju također u svakodnevnom radu s grupama bolesnika u Dnevnoj bolnici naše Klinike.

Zahvaljujući nabavi uređaja za optičku koherentnu tomografiju (OCT) u 2019. godini za oftalmološke ambulante proširila se djelatnost s 3 nove dijagnostičke pretrage: OCT makule koji je važan u dijagnostici bolesti makule osobito dijagnostici i praćenju dijabetičkog makularnog edema, postavljanje indikacije za intravitralno liječenje, OCT PNO papile nervi optici – važna pretraga u dijagnostici i praćenju glaukoma te Pahimetrija – mjerenje debljine rožnice koja ima veliku važnost u dijagnostici i liječenju glaukoma. Mogućnost istovremenog provođenja dijagnostičkih pretraga Fluoskopske angiografije FAG i OCT-a makule osigurava sveobuhvatnu dijagnostičku skrb za dijabetičke komplikacije na očima dijabetičku retinopatiju i dijabetički makularni edem (DR i DME). Osim svakodnevne dijagnostičke obrade provodi se i laserska fotokoagulacija makule i retine što omogućuje da se većina bolesnika s komplikacijama na očima zbrine u našoj klinici.

Zahvaljujući Predstojniku doc. Raheliću SKVV je od *International DiabetesFederation* (IDF-a) dobila mobilnu fundus kameru TANG za slikanje očne pozadine radi ranog otkrivanja dijabetičke retinopatije. Budući da je kamera konstanto povezana s IDF-om, slike očitava kompjuterski sustav (engl. *Artefitial intelligence*, AI) i oftalmolog IDF-a. Od rujna 2019. godine je skriningano 100 bolesnika te je dobivena pohvala na inicijativi i suradnji. Svime što je učinjeno u 2019. godini u oftalmološkim ambulantama postavljeni su dobri temelji za bolji probir bolesnika s komplikacijama na očima (uvođenje skrininga

u rutinsku praksu) i uvođenje intravitralnog liječenja koje će u potpunosti zaokružiti skrb za bolesnike s dijabetesom i komplikacijama na očima.

Zavod za šećernu bolest ima 27 bolesničkih postelja te na hospitalizaciju prima pacijente iz cijele države. Zavod je specifičan, jer na njemu leže pacijenti s dijabetičkim stopalom, a konzilijarno ih liječe vaskularni kirurzi. O njima skrbi 5 liječnika i 14 medicinskih sestara. Proces dijagnostike i liječenja podrazumijeva evaluaciju akutnih i kroničnih komplikacija šećerne bolesti, evaluaciju i primjenu terapije te edukaciju osoba i njihove obitelji u individualnom obliku. Liječnici koji skrbe za bolesnike subspecialisti su sa znanstvenim i stručnim zvanjima i voditelji su nastavne baze za studente medicine i postdiplomski studij. Medicinske sestre svih razina obrazovanja sa specijalističkim obrazovanjem i educirane za rad s osobama sa šećernom bolesti skrbe za bolesnike tijekom 24 sata. Također je Zavod nastavna baza za studij sestrinstva. Zavod njeguje tradiciju liječenja u kojoj je bolesnik u središtu skrbi.

Kod pacijenata s kroničnim komplikacijama česta je potreba za intervencijama liječnika drugih specijalnosti unutar KB „Merkur“ s kojima je tradicionalno izvanredno dobra suradnja i podrška.

Tjedan otvorenih vrata

Sveučilišna klinika Vuk Vrhovac je uz 14-ti studenog; dan šećerne bolesti organizirala tjedan otvorenih vrata kao potporu tjednu svjesnosti o šećernoj bolesti. Otvoreni su bili dodatni termini za dijabetološke i oftalmološke preglede i sve navedene pretrage kako bi svi pacijenti koji dugo nisu bili na kontroli ili se uopće nisu kontrolirali od strane dijabetologa mogli prekontrolirati svoju bolest i eventualnu pojavu kroničnih komplikacija (Tablica 1). Rezultat tjedna otvorenih vrata je zadovoljstvo pacijenata na bržim terminima, a time smo smanjili liste čekanja za pojedine DTP postupke.

RAD DODATNIH AMBULANTI U TJEDNU OD 11.DO 15.11.2019.			
Datum	Liječnik	Vrijeme	Djelatnost
Ponedjelj 11.11.	doc. Ljubić	08:00 - 12:00 h	Dijabetolog prvi pregled
	Biserka Lipin, ms	08:00 - 12:00 h	
	dr. Martinac	08:00 - 12:00 h	Dijabetičko stopalo
	Tiana Jonke, bacc.med.ted	08:00 - 12:00 h	
	dr. Peroš	15:00 - 19:00	UZV štitnjače
	dr. Brkljačić	15:00 - 19:00	Dopler arterija nogu
	Karolina Petranović, bacc.	15:00 - 19:00	
	prim. Boras	08:00 - 12:00 h	UZV srca
	prim. Đermanović Dobrotić	15:00 - 19:00	doppler karotida i vertebralnih arterija
	prim. Vrabec	08:00 - 12:00 h	Prvi oftalmološki pregled
	Jozefinka Debeljak, ms	08:00 - 12:00 h	
Utorak 12.11.	dr. Kljajić	15:00 - 19:00	UZV štitnjače
	prim. Šklebar	15:00 - 19:00	Doppler karotida i vertebralnih arterija
	prim. Magaš	15:00 - 19:00	Dijabetolog prvi pregled
	Vesna Komerički, bacc.me	15:00 - 19:00	
	prim. Pepeonik	15:00 - 19:00	OCT makule
	Ružica Lucić, ms	15:00 - 19:00	
Srijeda 13.11.	dr. Matić	15:00 - 19:00	Dijabetolog prvi pregled
	Katica Radić, bacc.med.ted	15:00 - 19:00	
	dr. Majić	15:00 - 19:00	UZV štitnjače
	prim. Tomić	15:00 - 19:00	Prvi oftalmološki pregled
	Đurđica Hendelja, ms	15:00 - 19:00	
Četvrtak 14.11.	dr. Roso	15:00 - 19:00	UZV štitnjače
	prim. Boras	15:00 - 19:00	UZV srca
	dr. Grgurević	15:00 - 19:00	Dijabetolog prvi pregled
	Iris Britvar, bacc.med.tech	15:00 - 19:00	
	dr. Piljac	15:00 - 19:00	Dijabetolog prvi pregled
	Ksenija Vlašić, bacc.med.t	15:00 - 19:00	
	prim. Tomić	15:00 - 19:00	Prvi oftalmološki pregled
	Đurđica Hendelja, ms	15:00 - 19:00	
Petak 15.11.	dr. Piljac	15:00 - 19:00	UZV štitnjače
	dr. Miočić	15:00 - 19:00	Dijabetolog prvi pregled
	Zvonka Kralj, bacc.med.te	15:00 - 19:00	
	prim. Vrabec	08:00 - 12:00 h	Prvi oftalmološki pregled
	Jozefinka Debeljak, ms	08:00 - 12:00 h	
Tablica: 1			

Suradnja s Hrvatskim savezom dijabetičkih udruga (HSDU)

Sveučilišna klinika Vuk Vrhovac i HSDU organizirali su 13. studenog konferenciju za medije u KB „Merkur“ povodom obilježavanja Svjetskog dana šećerne bolesti i time ukazali kako su oboljeli od šećerne bolesti u središtu skrbi te da je za kvalitetno liječenje i zbrinjavanje potreban multidisciplinarni pristup koji uključuje osim zdravstvenih profesionalaca i udruge/društva dijabetičara. Predstojnik SKVV doc. Rahelić dao je nekoliko intervjua za dnevne novine te gostovao u nekoliko emisija koje su bile posvećene pandemiji šećerne bolesti i problemima oboljelih od dijabetesa u RH.

Kako bi HSDU mogao provoditi svoje aktivnosti kroz projekte i programe, surađuje sa zdravstvenim osobljem Sveučilišne klinike Vuk Vrhovac. Uz liječnike i medicinske sestre iz SKVV organizirani su i provedeni projekti poput HALO-HALO info-telefona, Tjedna svjesnosti o šećernoj bolesti, Edukativno-rekreativni kamp za djecu i mlade u Crikvenici, Edukacija o dijabetičkom stopalu po udrugama, Edukacijska radionica za osobe sa šećernom bolešću tipa 2, Radionica za roditelje i djecu oboljelu od šećerne bolesti, Kongres osoba sa šećernom bolešću te sudjelovanje u kreiranju časopisa Dijabetes namijenjenom ne samo oboljelima od šećerne bolesti, članovima njihovih obitelji, nego i svim zainteresiranim građanima. Suradnja je vrlo važna kako na prevenciji tako i na edukaciji osoba oboljelih od šećerne bolesti radi što boljih ishoda liječenja te omogućavanja optimalne kvalitete života sa što manjim kroničnim komplikacijama kao posljedicama loše regulirane bolesti.

Suradnja SKVV s Međunarodnom dijabetičkom federacijom - *International Diabetes Federation (IDF)*

U tijeku je također i intenziviranje suradnje s Međunarodnom dijabetičkom federacijom -*International Diabetes Federation*, o kojoj ćemo izvijestiti u jednom od sljedećih glasnika.

Prikaz Zavoda za kardiologiju Klinike za unutarnje bolesti KB Merkur

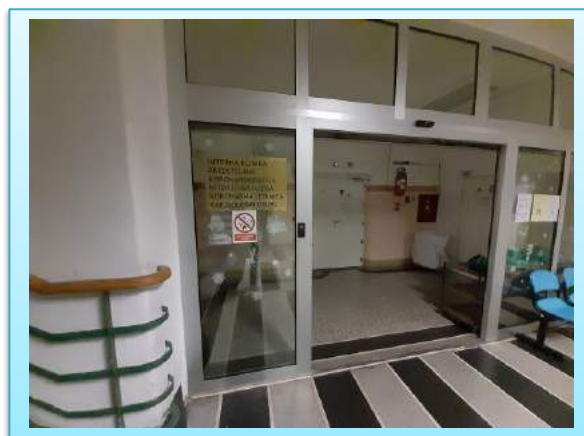
*Zdenka Ćurić, bacc.med.techn.,
Glavna sestra Zavoda za kardiologiju*

Hrvatsko trgovačko društvo *Merkur* osnovano je 19. siječnja 1873. godine u Zagrebu s težnjom poboljšanja socioekonomskog položaja trgovaca. Kako se broj članova stalno povećavao, osobito između 1920. i 1930. godine, jača želja da se unaprijedi i zdravstvena zaštita članova. U društvu *Merkur* dolazi do inicijative za izgradnju novog sanatorija. U nemogućnosti da se osiguraju potrebna financijska sredstva za izgradnju novog sanatorija, društvo donosi odluku da kupi Pogorelčevu vilu na Florijanskom putu, današnjoj Zajčevoj ulici. Počinje adaptacija vile za potrebe sanatorija te se 6. siječnja 1930. otvara *Merkurov* sanatorij s 36 kreveta.

Nakon tri nadogradnje *Merkurov* sanatorij s 333 kreveta 1959. godine preimenuje se u Opću bolnicu *dr. Ozren Novosel*, a prvi osnovani odjel u sanatoriju, Interni odjel, postaje Interna klinika. Opća bolnica *dr. Ozren Novosel* 1974. godine postaje Klinička bolnica *dr. Ozren Novosel*, a prvotno ime *Merkur* klinička bolnica vraća 30. svibnja 1992. godine.

Prva klinika u KB *Merkur*, Interna klinika, nastavlja svoj stručni uspon te 11. studenog 1970. otvara Jedinicu intenzivnog liječenja (JIL). Krajem 1976. godine osamostaljuje se odjel kardiologije. Kardiovaskularne bolesti kao vodeći uzrok obola i smrtnosti bolesnika nameće potrebu otvaranja Koronarne jedinice (KJ) koja se osniva 1980. godine i koju prati osamostaljivanje Neinvazivnog laboratorija (ultrazvuk srca, ergometrija, Holter RR-a, Holter EKG-a).

Zbog rastuće potrebe i potražnje za naprednim tehnologijama, dijagnostikama i intervencijama kod kardioloških bolesnika 2007. godine otvara se prva sala za invazivnu kardiologiju, a 2012. otvara se i druga sala. Novim ustrojem Klinike za unutarnje bolesti 1. lipnja 2014. godine KJ i JIL prerastaju u novi odjel koji se zove Odjel za aritmije, akutni koronarni sindrom i akutna internistička stanja. Sve postojeće radne jedinice udružuju se u Zavod za kardiologiju (ZZK) čiji je pročelnik dr. Damir Kozmar, dr.med. i glavna sestra Zdenka Ćurić, bacc.med.techn.

Zavod za kardiologiju ima 30 kreveta, a čini ga **Odjel kardiologije** koji ima 18 kreveta

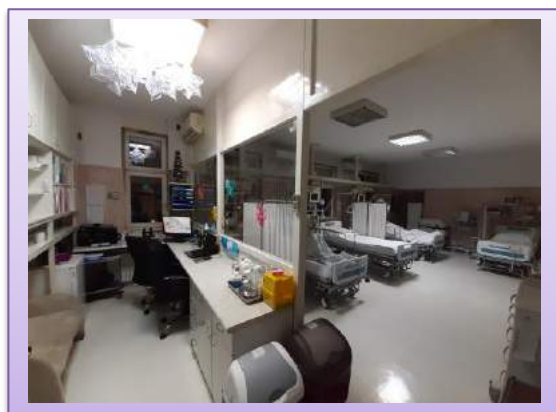
i 12 kreveta u specijalnim jedinicama. Voditelj Odjela kardiologije je dr. Damir Kozmar i glavna sestra Mira Rupčić, bacc.med.techn. Sa svojih 18 kreveta Odjel u zadnjih 5 godina bilježi stalni porast broja prijema. Velik broj dnevnih migracija (13 prijema, 13 otpusta), velik broj invazivnih i neinvazivnih procedura koje se istodobno odvijaju u dvije invazivne sale, udaljenost neinvazivnog laboratorija, pružanje zdravstvene njege i liječenja postojećim bolesnicima, odrađivanje sve većeg broja potrebnih intervencija u kardiološkim ambulantama koje se odrađuju na našem katu, vođenje opsežne dokumentacije bolničkom informacijskom sustavu (BIS-u) podrazumijeva iznimno veliku opterećenost sestara Odjela kardiologije.

Tablica broja prijema na Odjelu kardiologije

2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
1526	2159	2217	2169	1993

Odjel za aritmije, akutni koronarni sindrom i akutna internistička stanja ima 12

kreveta, opremljen je monitoringom tvrtke *Dreger* (KJ) i monitoringom tvrtke *Elektroničar* (JIL). Voditelj odjela je dr. Darko Počanić, dr.med., a glavna sestra je Petra Kušter, bacc.med.techn. Ovaj odjel zbrinjava životno najugroženije bolesnike s infarktom miokarda, malignim aritmijama, akutnim i kroničnim zatajivanjem srca (KJ) te najkritičnije bolesnike s hematološkom, gastroenterološkom i nefrološkom problematikom, a posljedično tomu i

bolesnike s predtransplantacijskom i posttransplantacijskom problematikom (JIL). Takvi bolesnici zahtijevaju dežurstva liječnika specijalista svih grana interne medicine te medicinskih sestara koje svojim znanjem i umijećem moraju odgovoriti na sve izazove moderne medicine. Kako bi podigli kvalitetu praćenja i liječenja kardioloških bolesnika u ovom odjelu, posljednje tri godine kardiolozi organiziraju pripravnost.

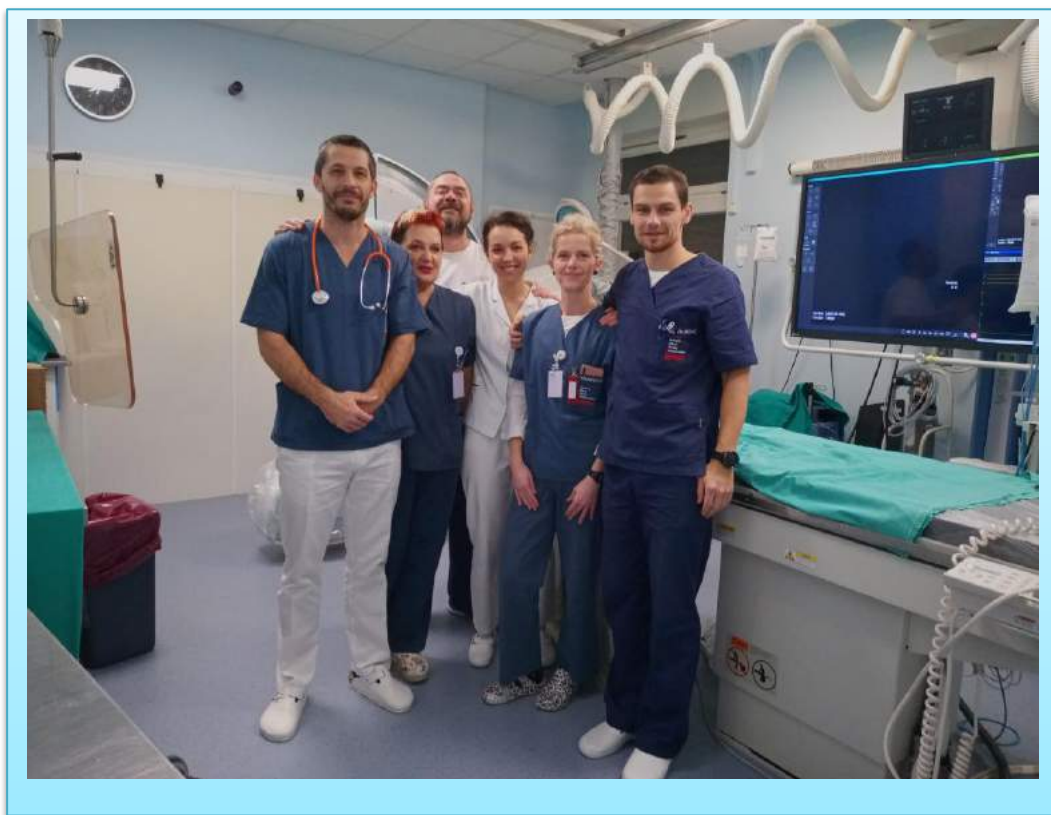
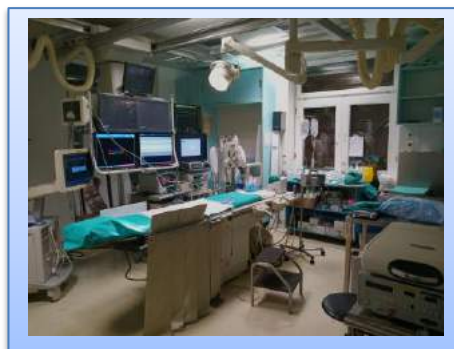
Tablica broja prijema (KJ+JIL)

2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
1085	1094	1209	1310	1429

Ukupan broj bolesnika upisan u BIS-u u ZZK posljednjih pet godina:

2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
2611	3252	3426	3479	3422

Rezultat ovako velikog broja prijema je povećan broj zahtjevnih invazivnih procedura koje se odvijaju u dvjema salama čiji je voditelj doc. dr. Tomislav Letilović, dr.med., a glavna sestra Danita Marković, bacc.med.techn. i glavni tehničar Mario Čeliković, bacc.med.techn.

I. PROCEDURE	2015.	2016.	2017.	2018.
KORONAROGRAFIJA	965	992	886	848
PTCA	88	139	150	58
PCI	276	283	266	226
PACEMAKERI	86	102	135	120
ICD	20	20	23	22
CRT	7	7	9	9
ZAMJENA BATERIJE	16	15	17	15
ZAMJENA ELEKTRODE	8	15	3	7
REVIZIJA RANE	1	2	3	4
PRIVREMENI ES	6	12	15	5
LOOP RECORDERI	2	2	2	4
UGRADNJA PORTA	17	9	24	20
VAĐENJE PORTA	3	4	1	2
ELEKTROFIZIOLOGIJA	14	16	23	44
RF ABLACIJA	71	75	104	110
UKUPNO	1580	1691	1661	1494

Ovako velik broj bolesnika zahtijeva i galopirajući porast **neinvazivnih procedura**.

N. PROCEDURE	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
UZV SRCA	2839	3272	3109	3400	3384
TEE UZV	74	100	149	154	131
ERGOMETRIJA	1105	1222	1361	1387	1503
HOLTER RR	861	995	1099	1213	1208
HOLTER EKG	1190	1408	1702	1792	1817
UKUPNO	6069	6997	7420	7946	8043

Velik broj prijema, dijagnostičkih i terapijskih procedura zahtjeva iznimno stručan, fizički, a često psihički iscrpljujući angažman osoblja cijelog ZZK.

Učinkovitost invazivnog laboratorija (226 uspješnih intervencija od kojih je **39 CTO procedura, sve veći broj radijalnih koronarografija (635) kontinuirano povećanje EFI procedura, broja umetnutih pacemakera, odrađenih procedura neinvazivnih**

radilišta, prepoznatljivo stručno zbrinjavanje kritično bolesnih osoba te povećan broj pacijenata u predtransplantacijskom i posttransplantacijskom liječenju nameće zahtjev za stalno učenje i usavršavanje medicinskog osoblja.

Nastavna smo baza za učenike Srednje medicinske škole Vrapče, Zdravstvenog veleučilišta Zagreb i Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Članovi društva Merkur ponosili su se svojim sanatorijem. U Merkurovu vjesniku (studeni 1937.) u uvodniku tiskan je članak *Naš ponos* u kojemu se između ostalog kaže: „Merkurov sanatorij je izraz vrlina naših. On je dokument međusobne ljubavi, samoprijedora i nesebičnog rada. On je najjači dokaz naše socijalne svijesti. On je goruća žiža našeg humanog pregnuća.“ U prilog ovom navodu, djelatnici ZZK teže stvaranju centra izvrsnosti kako bi podigli vrednovanje naše klinike, a i bolnice u cijelosti.

Transplantacijska administracija

Sara Pažur, mag. hist. i Josipa Nosil, mag. oec.

Transplantacijska administracija dio je Centra za transplantaciju solidnih organa Kliničke bolnice Merkur. Transplantacijski administratori zaposleni na Centru za transplantaciju su Josipa Nosil, mag. oec. i Sara Pažur, mag. hist. Administratori su podijeljeni prema organima koji se transplantiraju u našoj bolnici, pri čemu je Josipa Nosil zadužena za administriranje dokumentacije pacijenata koji se upućuju na transplantaciju jetre, dok je Sara Pažur zadužena za administriranje dokumentacije pacijenata za transplantaciju bubrega i gušterače.

Republika Hrvatska od 2007. godine članica je Eurotransplanta, zajednice europskih zemalja (Austrija, Belgija, Hrvatska, Njemačka, Mađarska, Luksemburg, Nizozemska i Slovenija), koji omogućuje pronalaženje odgovarajućeg donora za pacijente na listi čekanja za transplantaciju organa. Koristeći informatičku platformu Eurotransplanta, transplantacijski administratori unose podatke o pacijentima koji se upisuju na listu čekanja za transplantaciju organa, redovito obnavljaju medicinske nalaze i ažuriraju status pacijenata. Rad administratora u Eurotransplantu iziskuje svakodnevnu komunikaciju na engleskom jeziku i poznavanje različitih programa specifičnih za Eurotransplant (ENIS, MELD, Donor Data...). Administratori rade s medicinskom dokumentacijom u predtransplantacijskoj obradi pacijenata, kao i elektroničkom dokumentacijom u programima IBIS i Registry Kidney/Liver/Pancreas. Podaci o transplantiranim pacijentima unose se u registre Eurotransplanta i Ministarstva zdravstva, kako bi se osiguralo stalno praćenje zdravstvenog stanja transplantiranih pacijenata. Izrada statističkih izvješća o transplantiranim bolesnicima, vođenje evidencije o odbijenim i uništenim organima, ozbiljnim štetnim događajima i reakcijama, te izvješća o transplantiranom organu redovito se dostavljaju Jedinici za kvalitetu i Ministarstvu zdravstva. Administratori arhiviraju medicinsku dokumentaciju, te kontaktiraju pacijente i druge bolničke ustanove. Posao transplantacijskih administratora dinamičan je i zanimljiv, iziskuje neprestano usavršavanje i edukaciju, te suradnju s liječnicima različitih specijalizacija uključenima u proces transplantacije organa, poput gastroenterologa, nefrologa, anesteziologa, kirurga i urologa. Voditelji transplantacijskih programa prim. Branislav Kocman, dr. med., prim. Dinko Škegro, dr. med. te doc. dr. sc. Stipislav Jadrijević, prof. v.š., dr. med. svojim stručnim znanjem i susretljivošću pomažu transplantacijskoj administraciji u svakodnevnom radu.

Stručna događanja i aktivnosti

KB Merkur dobila potvrdu za uspostavljen sustav kvalitete

***Smiljana Kolundžić, mag.med.techn., univ.mag.admin.sanit.,
voditeljica Jedinice za osiguranje i unapređenje kvalitete
zdravstvene zaštite***

KB Merkur je zajedno s još 32 hrvatske akutne bolnice sudjelovala u velikoj projektnoj aktivnosti pokazatelja DLI6 odnosno vanjske procjene (audita) bolnica u okviru Programa poboljšanja kvalitete i djelotvornosti pružanja zdravstvenih usluga Zajam Svjetske banke čiji je nositelj Ministarstvo zdravstva Republike Hrvatske. Cilj projekta je bila provjera usklađenosti bolničkog sustava kvalitete sa zakonski propisanim obaveznim standardima kvalitete za bolničke zdravstvene ustanove, a koji su prethodnica akreditacije bolnica. Za dobivanje potvrde bolnica je morala predložiti ocjeniteljima dokaze o zadovoljenju zahtjeva devet obaveznih standarda kvalitete i jednog akreditacijskog.

Stručni tim ocjenitelja imenovan od strane Ministarstva zdravstva provodio je audit u KB Merkur dana 06.06.2019.godine, a dokaze je prezentirao bolnički tim pod vodstvom Smiljane Kolundžić, voditeljice Jedinice za kvalitetu KB Merkur.

U Ministarstvu zdravstva dana 21.11.2019. godine organizirana je podjela potvrda bolnicama koje su zadovoljile kriterije uspostavljenosti sustava kvalitete zdravstvene zaštite. U ime KB Merkur potvrdu su primili dr.sc.Marko Martinović, dr.med., pomoćnik ravnatelja za kvalitetu zdravstvene zaštite i nadzor i Smiljana Kolundžić, univ.mag.admin.sanit., voditeljica Jedinice za osiguranje i unapređenje kvalitete zdravstvene zaštite KB Merkur. Navedenu potvrdu smatramo priznanjem za dobar dugogodišnji rad na uspostavi sustava kvalitete zdravstvene zaštite.

***Klinička bolnica Merkur - nastavna baza Sveučilišnog
odjela za forenzične znanosti Sveučilišta u Splitu
temeljem suradnje s Kliničkim zavodom za medicinsku
biokemiju i laboratorijsku medicinu Kliničke bolnice
„Merkur“***

***Izv.prof.dr.sc. Mirjana Mariana Kardum Paro, spec. med.
biokemije, Predstojnica Kliničkog zavoda za medicinsku
biokemiju i laboratorijsku medicinu***

Klinički zavod za medicinsku biokemiju i laboratorijsku medicinu Kliničke bolnice Merkur suradna je ustanova Farmaceutsko- biokemijskog i Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a djelatnici – specijalisti medicinske biokemije - sudjeluju u izvođenju nastave na svim razinama Farmaceutsko- biokemijskog, Medicinskog, Veterinarskog i Prirodoslovno- matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, te Sveučilišnog odjela za forenzične znanosti i Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu.

Zahvaljujući dugogodišnjoj suradnji izv.prof.dr.sc. Mirjane Mariane Kardum Paro, spec. medicinske biokemije i kontinuiranom izvođenju nastave (od 2010. godine) s visokim indeksom kvalitete (4.4 - 4.8) na Sveučilišnom odjelu za forenzične znanosti Sveučilišta u Splitu, Klinički zavod za medicinsku biokemiju i laboratorijsku medicinu Kliničke bolnice Merkur postao je 2018. godine nastavna baza Sveučilišnog odjela za forenzične znanosti Sveučilišta u Splitu i za studente Sveučilišta i Sastavnica Sveučilišta u Splitu

izvodi nastavu u svrhu stjecanja konkretnih praktičnih znanja, vještina i kompetencija. Prepoznavši izvrsnost i kompetencije djelatnika Kliničkog zavoda za medicinsku biokemiju i laboratorijsku medicinu u izvođenju nastave i prijenosu praktičnih znanja, Sveučilište u Splitu je 29. travnja 2019. na Danu nastavnih baza Sveučilišta u Splitu Kliničkoj bolnici Merkur dodijelilo priznanje za izvrsnu suradnju i najbolju nastavnu bazu Sveučilišnog odjela za forenzične znanosti u 2018. godini.

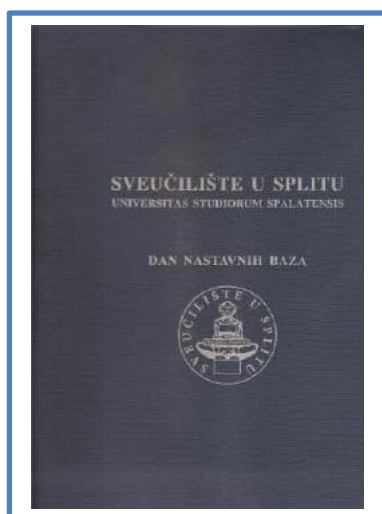
Dan nastavnih baza 2019.

Ovo vrijedno priznanje raduje u sadašnjosti i obvezuje u budućnosti.

Ravnateljstvu i Upravi Kliničke bolnice Merkur djelatnici Kliničkog zavoda za medicinsku biokemiju i laboratorijsku medicinu zahvaljuju na ukazanom povjerenju i potpori.

Prof.dr.sc. Dragan Ljutić i izv.prof.dr.sc. M.M. Kardum Paro

U KB Merkur svečano obilježeni Međunarodni dani sestrinstva i primaljstva

Vesna Stučić, bacc.med.techn., pomoćnica ravnatelja za sestrinstvo – glavna sestra KB Merkur

U KB Merkur dana 09.05.2019. svečano su obilježeni Međunarodni dani sestrinstva i primaljstva. Pozdravne riječi prisutnima su uputili ravnatelj KB Merkur izv.prof.dr.sc. Mario Starešinić, dr.med., pomoćnik ravnatelja za kvalitetu zdravstvene zaštite i nadzor dr.sc.Marko Martinović, dr.med i Vesna Stučić, bacc.med.techn., pomoćnica ravnatelja za sestrinstvo – glavna sestra KB Merkur. Međunarodni dan sestrinstva obilježava se

povodom
rođendana
Florence
Nightingale u
Firenci 12. svibnja
1820.godine,
utemeljiteljice
jednog od
najhumanijeg
poziva, sestrinstva
i žene koja je
svojim radom
promijenila odnos

sestrinstva u bolnicama i omogućila pomoć mnogim potrebitima u borbi za život. Na taj dna skreće se pozornost na rad medicinskih sestara i njihovu ulogu u njezi bolesnih i zaštiti zdravih ljudi. Međunarodno vijeće medicinskih sestara ICN je 1965.godine definiralo sestrinstvo rečenicom „Pomoć ljudima osnovni je zadatak medicinskih sestara i smisao njihovog posla, te je taj zadatak trostruk: održati život, olakšati patnje i pospješiti ozdravljenje.“ Biti medicinska sestra ne znači imati posao, već poziv i način življenja. Poziv koji oplemenjuje, ohrabruje i ujedinjuje ljude. Bolesnici, građani prepoznaju dobrobit i kvalitetu hrvatskog sestrinstva, a očekuje se i da čelnici hrvatskog zdravstva sve više prepoznaju stručnu vrijednost sestrinske službe i da se kompetencije medicinskih sestara koriste za dobrobit i povećanje kvalitete usluga uz osiguranje dovoljno kadra za povećanje produktivnosti i protoka bolesnika. Prisutnim medicinskim sestrama i primaljama Uprava bolnice je čestitala Međunarodni dan sestrinstva i primaljstva.

Tiana Jonke, bacc.med.techn., predsjednica Podružnice HUMS-a Sveučilišne klinike Vuk Vrhovac – KB Merkur održala je prigodnu prezentaciju. Ovogodišnji Međunarodni dan

sestrinstva, prema preporuci ICN-a posvećen je svim građanima RH pod nazivom „Glas medicinskih sestara i tehničara za zdravlje svih građana“.

Dan primaljstva obilježava se 05. svibnja, a ove godine obilježen je pod geslom „Primalja – zaštitnica žena“. Glavna sestra Klinike za ženske bolesti i porode Jasna Samaržija, dipl.med.techn. održala je prigodnu prezentaciju o ulozi primaljstva u zdravstvenoj zaštiti žena i novorođenčadi.

Nakon održanih prezentacija prisutni su se družili na prigodnom domjenku.

Tiana Jonke, bacc.med.techn.

Jasna Samaržija, dipl.med.techn.

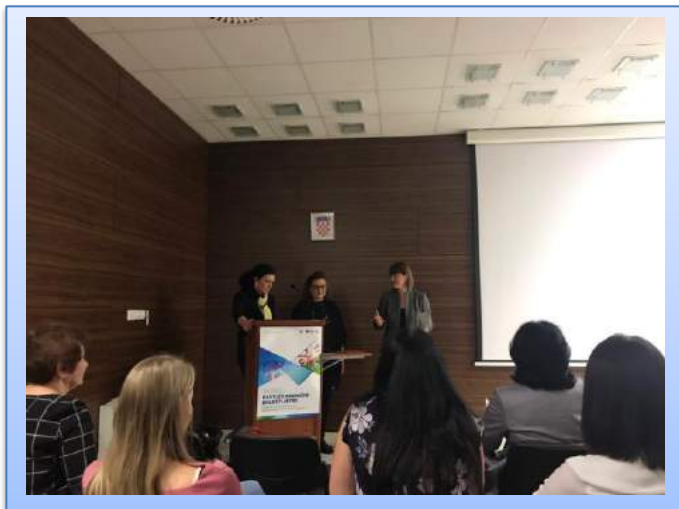
Poslijediplomski tečaj stalnog medicinskog usavršavanja liječnika i medicinskih sestara „Rastuće kronične bolesti jetre; nealkoholna masna bolest jetre, alkoholna bolest jetre i virusni hepatitis, te Kronične bolesti jetre - Cjelovita skrb o bolesniku“

doc.dr.sc.Ivana Mikolašević, dr.med

Dubravka Bočkor, bacc.med.techn.

Zavod za gastroenterologiju Klinike za unutarnje bolesti KB Merkur

Dana 01.06.2019. godine u KB Merkur održan je poslijediplomski tečaj stalnog medicinskog usavršavanja liječnika i medicinskih sestara pod nazivom *Rastuće kronične bolesti jetre; nealkoholna masna bolest jetre, alkoholna bolest jetre i virusni hepatitis, te Kronične bolesti jetre - Cjelovita skrb o bolesniku*. Ovaj tečaj organiziran od strane Zavoda za gastroenterologiju KB Merkur, Zavoda za gastroenterologiju KBC Rijeka, Hrvatskog Gastroenterološkog Društva (HGD), Udruge medicinskih sestara i tehničara u gastroenterologiji i endoskopiji te Koordinacije Hrvatske obiteljske medicine (KoHOM), pokazao je zanimanje velikog broja liječnika i medicinskih sestra iz područja gastroenterologije i obiteljske medicine. Na tečaju je sudjelovalo 120 liječnika i 40 medicinskih sestara. Voditelji tečaja bili su: izv.prof.dr.sc.Tajana Filipec-Kanižaj, doc.dr.sc. Ivana Mikolašević, Dubravka Bočkor, bacc.med.techn., Ivana Gojević mag.med.techn, Nadija Skenderević, med.sestra sa Zavoda za gastroenterologiju KB Merkur, te prim. Vjekoslava Amerl Šakić od strane KoHOM-a.

Kronične bolesti jetre, kao i njihove komplikacije, jedne su od najčešćih bolesti u ordinacijama specijalista gastroenterologije i obiteljske medicine. Zbrinjavanje navedenih bolesnika predstavlja svakodnevni izazov za gastroenterologe i liječnike obiteljske medicine. Zahtijeva pravovremeno otkrivanje bolesti te interdisciplinarni pristup sustavnoj i dugotrajnoj skrbi. Neprepoznato i neliječeno akutno zatajenje jetre povezano je s visokim rizikom smrtnog ishoda i jedna je od najčešćih indikacija za hitnu

transplantaciju jetre. S druge strane, neprepoznate i neliječene komplikacije kroničnih bolesti jetre dovode do razvoja ciroze jetre i komplikacija portalne hipertenzije.

S porastom učestalosti debljine i metaboličkoga sindroma, učestalost nealkoholne masne bolesti jetre (engl. *non-alcoholic fatty liver disease*, NAFLD) poprimila je epidemijske razmjere te je danas najčešći uzrok promijenjenih jetrenih parametara. NAFLD je danas rastući etiološki čimbenik hepatocelularnog karcinoma (HCC), sudjeluje u patogenezi niza izvanjetrenih kroničnih bolesti (kronične bubrežne bolesti, šećerne bolesti tipa 2, kardiovaskularne bolesti, kolorektalnog karcinoma itd.) i trenutno predstavlja drugu najčešću indikaciju za liječenje transplantacijom jetre. Kao dio tečaja publicirana je kratka brošura o NAFLD-u za liječnike i medicinske sestre.

Brošura o NAFLD-u

Uz nealkoholnu masnu bolest jetre, u općoj populaciji velik izazov predstavlja dijagnoza bolesnika s virusnim hepatitisima B i C. S obzirom na dostupnost direktnih antivirusnih lijekova s kojima postizemo izlječenje u gotovo 99% bolesnika s kroničnim hepatitisom C, danas je jedan od glavnih izazova kako postići mikroeliminaciju kroničnoga hepatitisa C. Danas infekciju s kroničnim hepatitisom B možemo uspješno kontrolirati širokom paletom dostupnih lijekova, ali ne i izliječiti. Nadalje, alkoholna bolest jetre je i dalje vodeći uzrok terminalne bolesti jetre (ciroze jetre i HCC-a), stoga je nužna, kroz interdisciplinarni pristup, pravovremena protekcija ovih bolesnika. I dalje značajna proporcija bolesnika oboljelih od autoimunih i kolestatskih bolesti jetre dugo vremena ostaje neprepoznata, te ih otkrivamo u već uznapredovanim fazama bolesti.

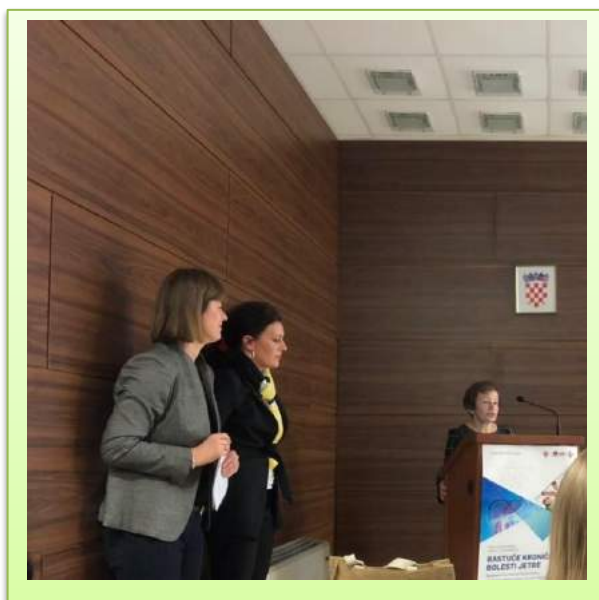

S obzirom na javnozdravstveni značaj navedenih kroničnih bolesti jetre, cilj ovog tečaja je bio kroz timski rad liječnika i medicinskih sestra iz obiteljske medicine te gastroenterologa/specijalizanata

gastroenterologije i medicinskih sestara iz područja gastroenterologije, kao i pedijataru prikazati kroz predavanja koja su bazirana na prikazima slučajeva s kratkim *up-to-date* smjernicama važnost interdisciplinarnog pristupa, te važnost timskog rada liječnika i medicinskih sestara u dijagnozi, liječenju i praćenju ovih bolesnika. Razmjena znanja, prenošenje iskustava te međusobna suradnja samo su neke od crtica pokazane na ovom tečaju, a sve u svrhu sveukupne skrbi o

bolesnicima s kroničnim bolestima jetre. Svatko od nas se mora truditi da stvorimo platformu da mladi ljudi u medicinskoj struci imaju priliku za što više edukacija, a u svrhu što kvalitetnije skrbi pacijenata, jer svakome tko je u medicinskoj struci u središtu interesa je pacijent. Posljedično, u budućnosti očekujemo da ćemo svi skupa raditi na timskom radu i zajedničkoj edukaciji, a u svrhu što kvalitetnije medicinske skrbi. Vjerujemo da timskim radom i zajedništvom možemo postići i realizirati brojne projekte, a što smo pokazali realizacijom i ovog projekta na kojem je sudjelovalo 120 liječnika i 40 medicinskih sestara.

Tečaj trajnog usavršavanja medicinskih biokemičara „Multidisciplinarni pristup u dijagnostici mijelodisplastičnog sindroma“

**Izv.prof.dr.sc. Mirjana Mariana Kardum Paro, spec. med.
biokemije, predstojnica Kliničkog zavoda za medicinsku
biokemiju i laboratorijsku medicinu**

U lipnju 2019. godine u organizaciji Hrvatske komore medicinskih biokemičara (HKMB) i Kliničkog zavoda za medicinsku biokemiju i laboratorijsku medicinu Kliničke bolnice Merkur održan je tečaj trajnog usavršavanja medicinskih biokemičara pod naslovom „Multidisciplinarni pristup u dijagnostici mijelodisplastičnog sindroma“ čija je voditeljica bila izv.prof.dr.sc. Mirjana Mariana Kardum Paro, spec. medicinske biokemije.

Predavači na tečaju bili su eminentni stručnjaci- specijalisti interne medicine i subspecijalisti hematologije, specijalisti kliničke citologije, transfuziologije i medicinske biokemije i laboratorijske medicine Kliničkog bolničkog centra Zagreb i Kliničke bolnice Merkur.

Ciljevi ovog tečaja trajne edukacije medicinskih biokemičara bili su ukazati na važnost novih spoznaja u razumijevanju etiologije, patogeneze i klasifikacije mijelodisplastičnog sindroma (MDS-a) i na postojanje hrvatskih smjernica za dijagnozu i liječenje MDS-a, opisati dijagnostički postupak i obradu bolesnika sa sumnjom na MDS, te povezivanjem kliničkih, citomorfoloških, citogenetičkih, molekularnih i imunofenotipizacijskih značajki naglasiti potrebu multidisciplinarnog pristupa u dijagnostici MDS-a.

Stoga je predavanjima u priručniku tečaja obuhvaćen niz područja - etiologija i patogeneza, klasifikacija, klinički dijagnostički pristup i dijagnostika (citomorfologija, imunofenotipizacija, molekularna i citogenetička analiza), te terapija mijelodisplastičnog sindroma (MDS-a).

Hrvatska komora medicinskih biokemičara

Eugena Kumičića 5
10000 Zagreb
Republika Hrvatska
Tel.: +385 1 4572 927
Fax: +385 1 4572 797
www.hkmb.hr

Hrvatska komora medicinskih biokemičara organizira tečaj trajnog usavršavanja medicinskih biokemičara pod naslovom: „Multidisciplinarni pristup u dijagnostici mijelodisplastičnog sindroma“ koji će se održati 09. lipnja 2019. godine u velikoj dvorani Hrvatskog liječničkog zbora, Šubićeva 9, Zagreb i početak u 9 sati.

Voditelji tečaja: izv.prof.dr.sc. Mirjana Mariana Kardum Paro, spec.med.biokemije

Program tečaja:

1. Prof. dr. sc. Slobodanka Ostojić Kolonić, spec. interne medicine, subspecijalist hematolog: Mijelodisplastični sindrom: etiologija i patogeneza
2. Inga Mandac Rogulj, dr. med., spec. interne medicine, subspecijalist hematolog: Klasifikacije MDS-a, prognostički rizik i terapijski pristup MDS-u
3. Dr. sc. Marko Martinović, dr. med., spec. interne medicine, subspecijalist hematolog: Dijagnostički pristup pri sumnji na MDS
4. Dr. sc. Gordana Kaić, prim. dr. med., spec. kliničke citologije: Citomorfološka analiza u dijagnostici MDS-a
5. Dr. sc. Sanja Davidović Mršić, prim. dr. med, spec. transfuziolog: Kromosomske promjene u bolesnika s MDS-om
6. Mr. sc. Zoran Šiftar, spec. med.biokemije: Protokna citometrija u MDS-u - korak naprijed
7. Prof. dr. sc. Renata Zadro, spec. med.biokemije: Molekularni profil MDS-a - kada, kako i zašto?
8. Prof. dr. sc. Mirjana Mariana Kardum Paro, spec. med.biokemije: Genetska ekspresija mikro RNA (miRNA) u MDS-u - san ili java?
9. Dr. sc. Sonja Perković, spec. med.biokemije: Akreditacija laboratorijskih pretraga - sadašnjost ili budućnost?

Predavači tečaja

Priručnik tečaja

Spoznaja o MDS-u kao heterogenoj skupini klonskih bolesti, napredak u razumijevanju patogeneze i etiologije ovog sindroma, kao i povezivanje kliničke slike MDS-a s citomorfologijom, citokemijom i citogenetikom uvjetovala je tijekom vremena i pojavu novih i novijih klasifikacija ove bolesti. Radna skupina za MDS Hrvatske kooperativne grupe za hematološke bolesti (KROHEM), Referalni centar Ministarstva zdravstva Republike Hrvatske za dijagnostiku i liječenje MDS-a i Hrvatsko hematološko društvo Hrvatskog liječničkog zbora izradili su i objavili 2017. godine hrvatske smjernice za dijagnozu i liječenje MDS-a.

Sukladno hrvatskim smjernicama dijagnostički postupak i obrada bolesnika s nerazjašnjenom citopenijom i sumnjom na MDS započinje uobičajenim laboratorijskim hematološkim

(kompletna krvna slika, retikulociti) i biokemijskim (glukoza, ukupni bilirubin, kreatinin, aspartat- aminotransferaza (AST), alanin- aminotransferaza (ALT), gama- glutamiltransferaza (GGT), laktat- dehidrogenaza (LD), željezo, ukupni kapacitet vezanja željeza (TIBC), nezasićeni kapacitet vezivanja željeza (UIBC), feritin, beta-2-mikroglobulin, elektroforeza proteina seruma, koncentracija eritropoetina, vitamina B12 i folne kiseline) pretragama, nastavlja se citomorfološkom i citokemijskom analizom razmaza periferne krvi i aspirata koštane srži, biopsijom kosti i citogenetičkom analizom. Proširena dodatna obrada MDS-a podrazumijeva nadopunu citomorfološkog, citokemijskog i citogenetičkog nalaza imunofenotipizacijom stanica koštane srži (protočnom citometrijom koštane srži). Zbog heterogenosti, a za procjenu rizika od progresije MDS-a u akutnu mijeloičnu leukemiju (AML), danas je razvijeno više sustava bodovanja kojima je zajedničko da pri postavljanju dijagnoze MDS-a u izračun ulaze podaci o postotku blasta u koštanoj srži, podaci o broju perifernih citopenija i nađene citogenetičke abnormalnosti. Nove metode (analiza genske ekspresije) smatraju se još uvijek eksperimentalnim, ali i potencijalnim metodama budućeg dijagnostičkog postupka MDS-a. Budući da kvaliteta laboratorijske dijagnostike značajno pridonosi ukupnoj kvaliteti zdravstvene skrbi i sigurnosti bolesnika, a sam laboratorijski proces je kompleksan i višestruki su izvori pogrešaka koje mogu dovesti do pogrešne dijagnoze i lošeg ishoda liječenja, prikazan je i osvrt na akreditaciju laboratorijskih pretraga prema normi HRN EN ISO 15189 kao poticaj u svrhu promicanja kvalitete visokodiferentne laboratorijske dijagnostike. S obzirom na veliki odaziv sudionika i rezultate ankete zadovoljstva sudionika nakon održanog tečaja moguće je zaključiti da je tema tečaja „bila zanimljiva“, predavanja „dobro koncipirana, konkretna, sažeta i jezgrovita“, predavači „vrsni i koncizni“, a ciljevi tečaja postignuti kroz „multidisciplinarni pristup kliničara i biokemičara“.

Izvješće o tečaju „Održavanje dišnih puteva ”

Aleksandar Trbojević, bacc. med. techn., glavni tehničar Zavoda za otorinolaringologiju

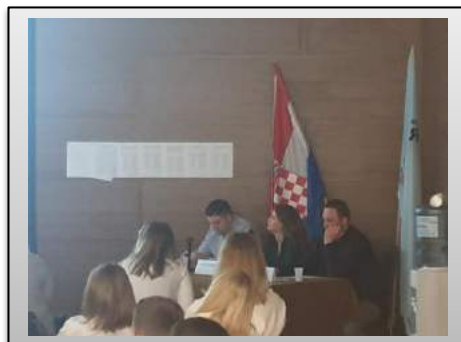
U KB Merkur, 3. svibnja 2019. godine, u predavaoni održan je treći po redu tečaj, druge kategorije „Održavanje dišnih puteva ”. Kao i proteklih godina tečaj je bio odlično posjećen. Prisutni zainteresirani

kolege i kolegice došli su iz različitih dijelova

Republike

Hrvatske. Svake godine pa tako i ove raspravljali smo o novim temama i problemima s kojima se susrećemo u našem svakodnevnom radu s našim bolesnicima. U sklopu samog tečaja i ove godine smo održali dvije radionice na temu održavanja dišnih puteva koje su kao i uvijek izazvale najveće zanimanje naših gostiju.

Izvješće o konferenciji „Sinergija u sustavu kvalitete 4“

**Smiljana Kolundžić, mag.med.techn., univ.mag.admin.sanit.,
voditeljica Jedinice za osiguranje i unapređenje kvalitete zdravstvene
zaštite**

Konferencija medicinskih sestara i tehničara „Sinergija u sustavu kvalitete 4“ održana je dana 14.11.2019. godine u KB Merkur povodom Svjetskog dana kvalitete u organizaciji voditeljice Jedinice za osiguranje i unapređenje kvalitete zdravstvene zaštite. Tema konferencije je bila „Neprekidno poboljšanje kvalitete zdravstvene zaštite“ Pozdravne govore održali su: pomoćnik ravnatelja za kvalitetu zdravstvene zaštite i nadzor dr.sc. Marko Martinović, dr.med.,

Sudjelovalo je 130 sudionika iz 40 različitih zdravstvenih ustanova, a odaziv sudionika koji se profesionalno bave unapređenjem kvalitete zdravstvene zaštite bio izuzetno dobar. Na skupu je sudjelovalo deset izvrsnih predavača. Ove godine slavi se sto godina kvalitete s ciljem prepoznavanja doprinosa stručnjaka koji se profesionalno bave upravljanjem kvalitetom širom svijeta.

KB MERKUR
JEDINICA ZA OSIGURANJE I UNAPREĐENJE
KVALITETE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

OBAVJEST

Sinergija u sustavu kvalitete 4
„Neprekidno poboljšanje
kvalitete zdravstvene zaštite“
Konferencija medicinskih sestara i
tehničara povodom
Svjetskog dana kvalitete

DATUM: 14.11.2019.
Vrijeme održavanja: 09:00-16:30
Mjesto: Nova predavaonica KB Merkur-1.kat
Voditelj konferencije: Smiljana Kolundžić,
mag.med.techn., univ.mag.admin.sanit.
Organizacijski odbor:
Dr.sc. Marko Martinović, dr.med.
Smiljana Kolundžić, univ.mag.admin.sanit.
Vesna Stučić, bacc.med.techn.
Jasna Gojević, mag.med.techn.
Suzana Špiček, bacc.med.techn.
Stručni odbor:
Smiljana Kolundžić, univ.mag.admin.sanit.
Marin Perušić, univ.mag.admin.sanit.
Elisabeta Krejčiković, mag.med.techn.
Kristina Bačkov, mag.med.techn.
Iris Iešo, mag.med.techn.
Anđelka Gavrilović, mag.med.techn.

PREDAVAČI:
Kolundžić S., Krejčiković J.: KB Merkur
Krežević B., Kovačević K.: KBC Zagreb
Čerňaví V.: KBC Sestre milosrdnice
Perušić M.-OB „Dr.ivo Peditić“, Sank
Bačkov K., Iešo I.-OB Zadar
Krejčiković E.-OB Srebrnjak
Gavrilović A.-OB Merkur
Puzek S.-OB Veležina

Konferencija je namijenjena medicinskim sestrama i tehničarima,
zdravstvenim djelatnicima te
svima koji pronalaze stručni interes u temama konferencije,
a osobito zaposlenicima jedinica/odjela za osiguranje i
unapređenje kvalitete zdravstvene zaštite
i rukovodećim zdravstvenim djelatnicima.

pomoćnica ravnatelja za sestrinstvo
Vesna Stučić, bacc.med.techn.,
predsjednica Hrvatske udruge
medicinskih sestara Tanja Lupieri,
mag.med.techn. i gospođa Nina Bončić
Mijatović, dipl.iur., načelnica Sektora za
kvalitetu zdravstvene usluge Ministarstva
zdravstva što nam je bila osobita čast.

Glavna tema ovogodišnje konferencije bila je „Neprekidno poboljšanje kvalitete zdravstvene zaštite“. Značajan broj aktivnih sudionika predavača ima iskustvo vanjskih ocjenitelja u bolnicama akutnog tipa vezano uz provedeni program poboljšanja kvalitete i djelotvornosti pružanja zdravstvenih usluga čiji je nositelj Ministarstvo zdravstva (DLI6) te su govorili i iz te perspektive.

Na temelju stečenog uvida u određene potrebe za razmjenom znanja i iskustava na putu kontinuiranog poboljšanja kvalitete zdravstvene zaštite ovogodišnja „Sinergija“ je u prvoj sekciji predavanja naglasak dala na određene zahtjeve obaveznih standarda kvalitete prema Pravilniku o standardima kvalitete zdravstvene zaštite i načinu njihove primjene. Kako se dokazi zadovoljenja zahtjeva standarda nalaze u zapisima i dokumentima, u prvoj sekciji predavanja naglasak je bio na dokumentiranju aktivnosti u sustavu kvalitete. Temelj svakog sustava kvalitete su dokumentirani postupci izrađeni sukladno postupku za upravljanje dokumentima. Bez unutarnje ocjene ili audita nema dokaza o provjeri implementacije dokumentiranih postupaka u praksi i mogućnostima za poboljšanje, a koja također mora biti pravilno dokumentirana u svim fazama od plana, izvođenja do izvješća o rezultatima ocjene. U okviru standarda kontrole infekcija značajno je dokumentiranje nadzora provedbe mjera za kontrolu infekcija i izvida bolničkih odjela. Prvi obavezni standard neprekidnog poboljšanja kvalitete kliničkih postupaka nalaže provedbu klinički sustavnog pregleda što je mnogima jedan od najtežih zahtjeva navedenog standarda, a zadovoljenje tog zahtjeva standarda također podrazumijeva potrebnu dokumentaciju od dokumentiranog postupaka do obrasca s izvješćem.

Druga sekcija predavanja nudila je razmjenu znanja vezano uz aktualnu temu odnosno upravljanje rizicima koje je jedna od ključnih uloga sustava upravljanja kvalitetom, jer promišljanje utemeljeno na rizicima treba postati sastavni dio svakog postupka i procesa.

Vezano uz sigurnost pacijenata i osoblja treća sekcija predavanja odnosila se na zaštitu zdravstvenih radnika i komunikaciju u situacijama neželjenih događaja i pritužbi pacijenata te je obogaćena radom na području komunikacije medicinskih sestara, roditelja i pacijenata iz perspektive direktne sestrinske skrbi. Knjiga sažetaka dostupna je na web stranici KB Merkur.

Prema rezultatima evaluacije ukupna prosječna ocjena zadovoljstva konferencijom je iznosila 4,94 (a korištena je Likert skala od 1 do 5) što je visoka ukupna prosječna ocjena zadovoljstva skupom. Svi ostali kriteriji procjene u evaluacijskom obrascu (organizacija konferencije, kvaliteta predavanja, korisne informacije, međusobna razmjena, znanja,

iskustava i stavova) ocijenjeni su ukupnom prosječnom ocjenom 4,9 što je također izvrsno. I ove godine zadovoljni smo bogatom razmjenom znanja i iskustava, pozitivnim radnim ozračjem i profesionalnim druženjima u neformalnom dijelu skupa. U slobodnim komentarima sudionika konferencije na evaluacijskim obrascima ističe se zadovoljstvo zbog kvalitetnih i zanimljivih predavanja,

puno novih znanja i informacija, iskustava iz ustanova, izbora aktualnih tema, organizacije i ukupnog dojma i atmosfere na konferenciji. U svim predavanjima ponuđene su nove informacije, a najviše na području upravljanja rizicima. Osobito je važno da su se sudionici osjećali ugodno, poštovano i motivirano, a neki ispitanici su istaknuli da su se osjećali izvrsno kao i uvijek na „*Sinergiji*“. Najčešći prijedlozi za daljnji rad su organiziranje radionica na području akreditacijskih standarda, a većina prijedloga su održavanje ove razine kvalitete edukacije i kontinuiteta organizacije pri čemu su neki sudionici skupa poželjeli i češće ovakve konferencije u godini. Stječe se dojam da nam je ovo bila najbolja konferencija „*Sinergija u sustavu kvalitete*“ od svih do sada održanih.

Zahvalna sam Upravi bolnice na podršci u realizaciji skupa, izvrsnim predavačima, kolegicama na registraciji sudionika, kolegi i kolegicama moderatorima, sponzoru *Stoma medical d.o.o.* te svima koji su na bilo koji način doprinijeli realizaciji naše konferencije, a osobito zainteresiranim sudionicima skupa, jer su sva predavanja pažljivo slušana.

Teorijsko-praktična radionica za medicinske sestre i pedijatre “Što je pravilno rukovanje s bebom?”

Jasna Samaržija, dipl.med.techn., glavna sestra Klinike za ženske bolesti i porode

U K.B.“Merkur” je od 29.11.- 02.12.2019. održana Teorijsko-praktična radionica za medicinske sestre i pedijatre pod nazivom “Što je pravilno rukovanje s bebom?”.

Dr. Zoran Vidak, subspecijalist neonatolog Odjela za neonatologiju Klinike za ženske bolesti i porode sudjelovao je u organizaciji radionice, na kojoj je i održao predavanje o neurološkom razvoju djeteta. Voditeljica radionice bila je

Karolina Župetić, prvostupnica fizioterapije i Bobath instruktorka koja je kroz tri dana sudionice upoznala s osnovama *baby handlinga*.

Baby handling se odnosi na ispravno postupanje s djetetom pri svim aktivnostima – podizanju, spuštanju, previjanju, hranjenju, držanju, nošenju i presvlačenju. Pravilno

postupanje s djetetom izuzetno je važno za motorički i cjelokupni razvoj djeteta, a posebno je važno kod neurorizične djece, te kod nedonoščadi.

Broj poroda u našem rodilištu raste iz godine u godinu, unatoč sve manjem broju novorođene djece i padu nataliteta u Republici Hrvatskoj. Tako smo od 1474 poroda u 2014., došli do 2015

poroda u 2018.godini, a i u ovoj godini očekujemo blagi porast.

S obzirom na to da je novorođenčad izuzetno nježna, za mnoge „novopečene“ roditelje samo uzimanje vlastitog djeteta u naručje predstavlja potpuno novo iskustvo i izazov i treba im vremena da to nauče. Kako bismo majkama u našem rodilištu pomogli približiti osnove postupanja s njihovim novorođenim djetetom, naše medicinske sestre s Odjela neonatologije Irena Butumović, Marinela Turković, Antonija Bedeković i Viktorija Radošević, te Katica Pavlek, glavna sestra odjela, sudjelovale su na ovoj radionici.

Od osobite je važnosti bio praktični dio radionice na kojem su na lutkama vježbale pravilne pokrete pri postupanju s novorođenčecom. Sada će primjenom svog novostečenog znanja u svakodnevnom radu moći educirati, ne samo majke u rodilištu, nego i svoje kolegice, te tako podići razinu zdravstvene njege novorođenčadi na Klinici za ženske bolesti i porode.

Stručne aktivnosti Zavoda za kliničku citologiju i citogenetiku

*Prim. dr. sc. Gordana Kaić, dr. med.,
pročelnica Zavoda za kliničku citologiju i citogenetiku*

ORGANIZACIJA TEČAJA „CITOMORFOLOGIJA I DODATNE TEHNOLOGIJE U DIJAGNOSTICI POVEĆANOG LIMFNOG ČVORA“

U prosincu 2018. g. Zavod za kliničku citologiju i citogenetiku (ZKCC) organizirao je tečaj „Citomorfologija i dodatne tehnologije u dijagnostici povećanog limfnog čvora“. ZKCC je u Republici Hrvatskoj prepoznat kao vrhunski centar za edukaciju zdravstvenih stručnjaka posebno u području hematološke citološke dijagnostike.

Povećani limfni čvor je vrlo čest dijagnostički izazov, a citološka pretraga omogućava brzo i točno određivanje dijagnoze te usmjerava daljnje postupanje s bolesnikom. Diferencijalna dijagnoza kod povećanog limfnog čvora je vrlo široka, od benignih, reaktivnih i upalnih stanja do primarnih ili sekundarnih malignih bolesti. Stoga je neophodno korištenje dodatnih tehnologija u analizi punktata limfnog čvora. To

uključuje citokemijsku i imunocitokemijsku obradu odgovarajućim protutijelima na citološkim preparatima, imunofenotipizaciju protočnim citometrom, analizu lančanom reakcijom polimeraze (PCR, engl. *polymerase chain reaction*) preuredbe gena i njihovih produkata, mikrobiološku analizu te klasičnu i molekularnu citogenetsku analizu.

Osim u inicijalnoj dijagnostici, citološka analiza limfnog čvora koristi se još i u

procjeni uspjeha liječenja. Kako zbog učinkovitosti moderne terapije mnogi bolesnici danas dugo žive, citološka pretraga limfnog čvora važna je i u slučajevima praćenja radi ponovne pojave bolesti ili njezine evolucije.

Tečaj je bio dobro posjećen i nadamo se da smo u atmosferi ugodnog druženja s kolegama uspjeli u namjeri da pokažemo kako se u KB Merkur koriste dodatne dijagnostičke tehnologije, ali i novosti u klasifikaciji limfoma, spektar benignih promjena u povećanom limfnom čvoru te neke od zanimljivih slučajeva.

SUDJELOVANJA NA STRUČNIM SKUPOVIMA

42. European Congress of Cytology, Malmö, Švedska, od 16 -19. lipnja 2019.

Prim.dr.sc. Ines Krivak Bolanča sudjelovala je s predavanjima na dvije sekcije: Croatian Society of Clinical Cytology: "*Pemphigus-like changes on vulvar smear*" i Gynecological Cytology Symposium: "*Cervical cytology cases that caused me problems*".

Prim.dr.sc. Karmela Šentija održala je predavanje

*„Histiocytes in pap smear-
a prediction of endometrial
pathology“.*

**prim. Biljana Jelić Puškarić,
dr.med.**

Prim. Biljana Jelić Puškarić
održala je predavanje
*„Foxp3 positive
lymphocytes in cytologic
smears of lymph node
aspirates and their
association with
prognostic marker in
patients with lymphomas“*

**prim.dr.sc. Karmela Šentija,
dr.med.**

Tijekom kongresa po prvi puta su održana čak četiri simpozija citotecnologa: *Education, Gynecological, Non-gynecological cytology* i *Free papers*. Navedenim simpozijima predsjedala je Veronika Anić, citotecnolog, predsjednica *European Advisory Committee of Cytotechnology* (EACC) i predsjedavajuća osoba Radne grupe za izradu programa edukacije citotecnologa u Europi.

Veronika Anić je održala tri pozvana predavanja: „*EACC recommendations for education of Cytotechnologists*“, „*The role of Cytotechnologists in transplantation diagnostics*“ i „*Cytomorphology of blood smear*“. Tijekom Izvršnog sastanka EFCS, prihvaćen je prijedlog voditelja (V. Anić) EACC Radne grupe za izradu programa edukacije citotecnologa u Europi po čijem će se modelu i programu u budućnosti izvoditi edukacija citotecnologa u Europskim zemljama.

Veronika Anić, citotecnolog

9. Simpozij citotecnologa, Rijeka, 9. studeni 2019.

Djelatnice Zavoda za kliničku citologiju i citogenetiku KB Merkur (Nada Tuđek, bacc. med. lab. diag., citotecnolog, Gordana Knežević, citotecnolog, Veronika Anić, citotecnolog, Ljiljana Gavranović, citotecnolog, Sanja Rakek Novak, citotecnolog i Marijana Baburić, citotecnolog) viđene objektivom fotoreportera Novog Lista na 9. Simpoziju citotecnologa održanog u Rijeci 9. studenog 2019.

Tečajevi trajnog usavršavanja

Predavanje s temom „Terapijska citafereza“, održala je Mariela Stipetić bacc. med. lab. diagn. u travnju 2019., u sklopu Trajnog usavršavanja Hrvatske komore zdravstvenih radnika.

Prim.dr.sc. Gordana Kaić sudjelovala je u tečaju trajnog usavršavanja Hrvatske komore biokemičara „Multidisciplinarni pristup u dijagnostici mijelodisplastičnog sindroma“ (Zagreb, lipanj 2019.) s predavanjem „Citomorfološka analiza u dijagnostici mijelodisplastičnog sindroma“, a objedinjena predavanja s tečaja tiskana su u knjizi Medicinske naklade pod uredništvom izv.prof.dr.sc. Mirjane Mariane Kardum Paro i prof.dr.sc.Ike Kardum-Skelin kao recenzenta.

Odlazak prof.dr.sc. Ike Kardum-Skelin u mirovinu

***Prim. dr. sc. Gordana Kaić, dr. med.,
pročelnica Zavoda za kliničku citologiju i citogenetiku***

Prof. dr. sc. Ika Kardum-Skelin, dr. med., pročelnica Zavoda za kliničku citologiju i citogenetiku KB Merkur, međunarodno prepoznata, vrhunska stručnjakinja na području kliničke citologije, 28. ožujka 2019. oprostila se od KB Merkura nakon 42 godine rada.

Prof. dr. sc. Kardum-Skelin je od 1979. g. u neprekidnom radnom odnosu u Kliničkoj bolnici Merkur, a područja posebnog interesa su joj hematološka i onkološka citologija. Sve ove godine, na dobrobit svojih bolesnika i hrvatske medicine, svakodnevno je ulagala svoju nepresušnu energiju, trud i znanje u dobivanje "malog" citološkog uzorka na temelju kojeg se postavlja dijagnoza bolesti i stanja, tipizira i subtipizira tumore.

Posebno treba istaknuti njezine zasluge za uvođenje novih metoda poput imunocitokemijske analize (bez koje je danas nezamisliva svakodnevna citološka dijagnostika), ali i tehnologija kao što je kompjuterizirana analiza slike (tzv. image morfometrija) koja je, u našim skromnim hrvatskim uvjetima, omogućila kvalitetan znanstveni rad kako brojnim djelatnicima KB Merkur tako i kliničkim citolozima diljem Hrvatske. Zaslužna je i za unaprjeđivanje kvalitete hematološke dijagnostike KB Merkur, jer je uvela korištenje citološkog uzorka u imunofenotipizaciji protočnim citometrom, molekularnoj i citogenetskoj analizi čime je omogućeno pobliže definiranje bolesti, liječenje i prognoza.

Usporedno s profesionalnim radom, prof. Kardum-Skelin iznimno je bila aktivna u mnogim domaćim i inozemnim stručnim društvima. Od toga izdvajamo obnašanje visokih dužnosti u Hrvatskom društvu za kliničku citologiju Hrvatskog liječničkog zbora (HLZ), u dva mandata kao tajnica i u tri mandata kao predsjednica; aktivno sudjelovanje u radu Hrvatskog senološkog društva HLZ za područje citologije, Hrvatskom društvu za hematologiju i transfuziologiju HLZ, Hrvatskom gastroenterološkom društvu, Hrvatskom društvu za imunologiju sluznice, Internacionalnoj akademiji za citologiju i Europskom udruženju citologa čija je predsjednica bila u mandatu 2013-2014.

Sudjelovala je u radu brojnih povjerenstava pri Ministarstvu zdravstva RH. Od 2012. godine redovita je članica Akademije medicinskih znanosti Hrvatske (AMZH), a od 2016. g. predsjednica Kolegija internističkih znanosti AMZH.

Aktivna je sudionica brojnih kako domaćih, tako i svjetskih i europskih kongresa i simpozija kao predavačica, članica i predsjedateljica sekcija, moderatorica rasprava ali i kao organizatorica brojnih domaćih i inozemnih (1. Europski tutorial, Cavtat 2008.g. i 37. Europski citološki kongres, Cavtat 2012.g.) skupova čime je hrvatska klinička citologija postala vidljiva i prepoznata u svijetu.

Autorica je brojnih znanstvenih i stručnih radova u domaćim i međunarodnim indeksiranim časopisima, stručnim knjigama i tekstovima kao autor i koautor s inozemnim i domaćim stručnjacima, kao gost urednik u časopisima, recenzent udžbenika, skripta i članaka.

Posebno područje rada prof. Kardum-Skelin je edukacija i prenošenje znanja iz kliničke citologije na svim nivoima: specijalizantima (glavna mentorica 39 specijalizanata citologije); studentima na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu na dodiplomskom studiju izbornih predmeta (voditeljica „Klinička citologija“ te predavač „Gdje je granica između embriogeneze i kancerogeneze“); voditeljica Poslijediplomskog specijalističkog studija (PDS) iz Kliničke citologije; suvoditeljica PDS-a iz Patologije i citologije (voditeljica kolegija „Citologija“ i suvoditeljica na kolegiju „Bolesti krvi i krvotvornih organa“); suvoditeljica kolegija „Hematopatologija i citologija“ na PDS-u iz Hematologije te predavač na PDS-u iz Infektivnih bolesti. Vodila je tečajeve trajne edukacije citotehnologa koje je organiziralo Ministarstvo zdravstva RH i Hrvatsko društvo za kliničku citologiju HLZ-a.

Svoj Zavod za kliničku citologiju i citogenetiku ostavlja u ozračju timskog rada i neposredne komunikacije s kolegama kliničarima što je cijeli radni vijek brižno njegovala. Nesebična u dijeljenju vlastitog znanja i životne mudrosti, prof. dr. sc. Ika Kardum-Skelin može nam još puno toga pružiti i prenijeti.

Prigodna čestitka ...

***Svim našim čitateljima, kolegicama, kolegama, suradnicima
i korisnicima naših usluga***

***želimo blagoslovljene blagdane te
obilje sreće, zdravlja, životnog i poslovnog uspjeha
u novoj 2020. godini.***

***Neka nam i sljedeća godina donese dobre rezultate rada,
dobro raspoloženje i zadovoljstvo pacijenata i zaposlenika .***

Uredništvo Merkurovog glasnika

